

Rimmert Brandsma

Schriftelijke Reactie Begroting 05-11-18

Als we naar de begroting kijken voor 2019, dan vallen om te beginnen 2 belangrijke zaken op. 1. Een volledig overzicht van verwachte inkomsten en uitgaven ontbreekt. 2. Binnen dat onvolledige overzicht wordt een verlies geprognostiseerd van € 670.000,-. Hadden we het (in termen van toezicht door de Provincie) in juli nog over een ‘groene’ situatie, hebben we het in november over een ‘oranje’ situatie. Dat vindt D66 zorgwekkend.

Bij de behandeling van de Kadernota voor 2019 heeft D66 gesteld dat de gemeenteraad geen goede afwegingen kan maken voor de Begroting (het huishoudboekje) van de gemeente, omdat een volledig overzicht van de verwachte inkomsten en uitgaven ontbreekt. Inmiddels zijn we een paar maanden verder en nog steeds ontbreekt een volledig overzicht van de verwachte inkomsten en uitgaven. Met name de vertaling van het hoofdlijnenakkoord naar een uitvoeringsprogramma en de doorrekening van de financiële effecten hiervan ontbreken nog. Het college verwacht deze ontbrekende informatie in het eerste kwartaal van 2019 aan te bieden aan de gemeenteraad. Het college stelt daarom voor de bijbehorende afwegingen voor de Begroting (met uitzondering van 12 beleidspunten die niet kunnen wachten) uit te stellen tot de behandeling van de Kadernota voor 2020.

Bij de behandeling van de Kadernota presenteerde het college nog een positief resultaat voor 2019 van € 110.000,-. Dit was inclusief de dekking voor noodzakelijk nieuw beleid. Een paar maanden later presenteert het college een negatief resultaat voor 2019 van €670.000,-. Dat is een verschil van €780.000,-. Wat gebeurt hier? Voor een klein deel wordt dit veroorzaakt doordat we van het rijk toch minder ontvangen dan we hadden verwacht. (Zeg maar het verschil tussen mei- en septembercirculaire.) Voor een groot deel wordt dit echter veroorzaakt, doordat er bij nader inzien toch meer geld nodig is voor de uitvoering van noodzakelijk nieuw, dat om verschillende redenen niet uitgesteld kan worden. Hierover is D66 verbaasd. Hoe kan het dat het college dit inzicht een paar maanden geleden niet ook al had? Wat gebeurt hier in het begrotingsproces? Bij dergelijke grote schommelingen is het voor de gemeenteraad uiterst lastig, zo niet onmogelijk, grip te houden op de Begroting.

Aan de ene kant wil D66 de gemeente niet afremmen om tot uitvoering van beleid te komen, maar aan de andere kant wil D66 juist dat de uitvoering van het hoofdlijnenakkoord hierin verantwoord afgewogen en meegenomen kan worden. Wat gebeurt er als we nu instemmen met geld voor nieuw beleid, dat niet uitgesteld kan worden? Hebben we dan nog voldoende geld en voldoende snel voor de uitvoering van het hoofdlijnenakkoord? D66 stelt daarom voor dat er zo snel mogelijk na het bekend worden van het uitvoeringsprogramma en de financiële doorrekening hiervan overleg is tussen in ieder geval financiële woordvoerders van de raadsfracties en het college om het informatietekort dat we nu hebben zo snel mogelijk aan te vullen. Verder vindt D66 dat de afweging die de raad nu maakt herzien moet kunnen worden, zodra de raad volledige informatie heeft.

Omdat we vinden dat het hoofdlijnenakkoord voldoende kans en budget moet krijgen om tot uitvoering gebracht te worden en omdat de financiële middelen voor 2019 uiterst beperkt zijn,

willen we als partij nu niet met eigen aanvullingen komen. Wel willen we nog een paar opmerkingen maken over het budget voor 'overheidsparticipatie'. Dit budget is in het verleden verlaagd en daar heeft D66 toen tegen geprotesteerd. Daarvoor kregen we alleen steun van de PvdA. We gaven toen aan dat burgerinitiatieven moeten kunnen rekenen op voldoende geldelijke en ambtelijke steun. We willen voorkomen dat burgers afhaken, omdat het ze boven het hoofd groeit. Dit risico bestaat zeker bij omvangrijke en complexe projecten. Denk aan Olst Mooier aan de IJssel en de ontwikkeling van Noordmanshoek in Wijhe, maar dit geldt ook voor de verschillende burgerinitiatieven die in kleinere kernen worden genomen. Overheidsparticipatie wil niet zeggen dat de overheid niets meer hoeft te doen. Uiteindelijk is afgesproken dat het budget niet structureel verhoogd zou worden, maar dat er naar situationele oplossingen zou worden gezocht mochten die nodig zijn. Recent werd een dergelijke oplossing voor de werkgroep Noordmanshoek gevonden door €95.000,- ten laste te brengen van de reserve 'nader te bestemmen middelen'. Voor ons is dit opnieuw het signaal dat we met veel hogere uitgaven voor 'overheidsparticipatie' rekening moeten houden, dan we tot nu toe deden. D66 verwacht dat deze uitgaven nog verder zullen toenemen onder invloed van de Omgevingswet, die in 2021 waarschijnlijk in werking zal treden. Deze wet zal meer ruimte geven voor particuliere ideeën en initiatieven en deze zal leiden tot een ingrijpende stelselherziening met veranderende rollen voor burgers, ondernemers, ambtenaren en politici. Die impact ziet D66 nog maar beperkt terug in de begroting.

Tot slot willen we nog een opmerking maken over de reserve 'nader te bestemmen middelen'. Op basis van de eerste bestuursrapportage bedroeg deze € 4,4 miljoen. Vanuit het perspectief dat we nu hebben zal deze reserve eind 2019 € 2,2 miljoen bedragen. Dat is een halvering. Zonder de winsten die zijn gemaakt met de verkoop van de aandelen Vitens zou die reserve dan al nihil zijn. Al met al staat D66 hierdoor op het standpunt dat we ons als gemeente niet rijker moeten voordoen dan we zijn en dat we moeten uitkijken dat we niet boven onze stand gaan leven. Dat betekent dat we als gemeente nog creatiever moeten worden in het realiseren van onze ambities. Dat betekent ook dat we als gemeente nog meer beroep zullen doen op de creativiteit van burgers en ondernemers. Dat betekent dat we die kracht in de samenleving moeten blijven stimuleren en faciliteren. Dat kan niet zonder daar voldoende geld voor beschikbaar te stellen.